

موضوع: برآورد کارآیی فنی صنایع و پیشنهاد برای مدل تخصیص یارانه‌ها در صنعت

دکتر علی اکبر خسروی نژاد

شماره: ۰۱۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۹/۰۱

توضیح اجمالی:

شناخت کافی از وضعیت عملکرد صنایع مختلف، سیاست‌گذار را در تهیه بسته سیاست‌های حمایتی جهت بهبود وضعیت بخش‌های صنعتی کمک می‌نماید. یکی از شاخص‌های عملکرد صنایع، شاخص کارآیی تکنیکی است. در مقطع فعلی که شاهد اجرایی شدن قانون هدفمندی یارانه‌ها و تعديل قیمت حامل‌های انرژی هستیم، داشتن تصویری از وضعیت کلرآیی و عملکرد صنایع می‌تواند به عنوان یک شاخص و مولفه در کنار بقیه مولفه‌ها، نحوه و میزان توزیع کمک‌های حمایتی به صنایع را برای سیاست‌گذار مشخص نماید.

نکات کلیدی:

محاسبه کارآیی فنی بخش‌های ۲۳ گانه صنعت کشور حاکی از آن است که صنایع تولید زغال کک- پالایشگاه‌های نفت و سوخت‌های هسته‌ای با بالاترین کارآیی (۴۴/۴ درصد) در رتبه اول و صنعت تولید کاغذ و محصولات کاغذی با پایین‌ترین کارآیی (۳۰/۶ درصد) در رتبه آخر (جدول پیوست) قرار گرفته‌اند.

برای تخصیص کمک‌های حمایتی ۳۰ درصدی درآمد هدفمندی یارانه‌ها به صنایع می‌توان از یک مدل استفاده نمود. بدیهی است که لازم است علاوه بر کارآیی فنی، متغیرهای زیر نیز در چارچوب مدل تخصیص یارانه‌های ۳۰ درصدی به کار گرفته شوند:

- اشتغال
- ارزش افزوده
- سرمایه‌گذاری جهت کاهش مصرف انرژی
- ارتباطات پسین و پیشین مورد نظر
- حجم سرمایه
- شدت مصرف حامل‌های انرژی

طبقه‌بندی صنایع کدهای دو رقمی بر اساس معیار کارآیی فنی

کارآیی فنی (درصد)	رتبه	کد صنعت	طبقه کارآیی	نام صنعت
۹۴/۴	۱	۲۳	بالا	صنایع تولید زغال کک- پالایشگاههای نفت و سوختهای هسته‌ای
۹۴/۳	۲	۳۴		تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر
۹۳/۹	۳	۳۰		تولید ماشین‌آلات اداری و حسابگر محاسباتی
۹۰/۶	۴	۱۶		تولید محصولات از توتون و تنباکو- سیگار
۸۸/۶	۵	۲۴		صنایع تولید مواد و محصولات شیمیابی
۸۳/۴	۶	۳۲	متوسط بالا	تولید رادیو و تلویزیون و دستگاهها و وسایل ارتباطی
۷۷/۴	۷	۳۵		تولید سایر وسایل حمل و نقل
۷۵/۷	۸	۲۶		تولید سایر محصولات کانی غیر فلزی
۶۷/۷	۹	۳۱		تولید ماشین‌آلات مولد و انتقال برق و دستگاههای برقی طبقه‌بندی نشده
۶۵/۷	۱۰	۲۸		تولید محصولات فلزی فابریکی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات
۶۲/۲	۱۱	۲۹	متوسط پایین	تولید ماشین‌آلات و تجهیزات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر
۶۱/۷	۱۲	۱۸		تولید پوشک- عمل آوردن و رنگ‌کردن و پوست خردar
۵۸/۲	۱۳	۱۵		صنایع مواد غذایی و آشامیدنی
۵۳/۹	۱۴	۲۷		تولید فلزات اساسی
۵۲/۹	۱۵	۱۹		دباغی و عمل آوردن چرم و ساخت کیف، و تولید کفش
۵۲/۷	۱۶	۲۲	پایین	انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌های ضبط شده
۵۲/۲	۱۷	۳۶		تولید میلمان و مصنوعات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر
۴۹/۶	۱۸	۳۳		تولید ابزار پژوهشکی و اپتیکی
۴۹/۱	۱۹	۲۵		تولید محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۴۸/۶	۲۰	۲۰		تولید چوب و محصولات چوبی
۴۵/۸	۲۱	۳۷	پایین	بازیافت ضایعات فلزی و غیر فلزی
۳۷/۸	۲۲	۱۷		تولید منسوجات
۳۰/۶	۲۳	۲۱		تولید کاغذ و محصولات کاغذی
۶۴/۷				میانگین کل صنعت